

Stockholm den 1 april 2025

R-2025/0280

Till Klimat- och näringslivsdepartementet
KN2025/00239

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 4 februari 2025 beretts tillfälle att yttra sig över promemorian Strategiska projekt – Kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om nettonollindustrin.

Sammanfattning

Advokatsamfundet anser att promemorians förslag bidrar till att säkerställa en effektiv tillämpning av de aktuella artiklarna i EU-förordningen om nettonollindustrin i svensk rätt. Advokatsamfundet har några invändningar och kommentarer till förslagen, vilka redovisas nedan. Advokatsamfundet kan också konstatera att det kommer att krävas kompletterande bestämmelser avseende övriga delar av EU-förordningen om nettonollindustrin och att det för närvarande pågår arbete inom Regeringskansliet för att ta fram en promemoria i dessa delar. Det är viktigt att lagstiftaren slutligt tar ett helhetsgrepp, för att säkerställa att förordningen får ett enhetligt, sammanhängande och förutsebart genomslag i de svenska prövningarna.

Synpunkter

Beslut som får överklagas

Advokatsamfundet föreslår att förslaget till 11 § revideras så att det klargörs att även beslut om avslag på en ansökan om erkännande som strategiskt nettonollprojekt ska vara överklagbara. Nuvarande formulering kan tolkas som att det enbart är beslut att erkänna ett projekt som strategiskt som kan överklagas. Detta stämmer inte överens

med vad som tycks vara regeringens intention¹ och dessutom vore det ologiskt eftersom avslag torde bli aktuella att överklaga oftare än erkännanden.

Bestämmelsens första mening skulle exempelvis kunna lyda ”Beslut att erkänna eller inte erkänna ett projekt som ett strategiskt nettonollprojekt och beslut om upphävande av ett sådant erkännande får överklagas till regeringen”.

Regeringen som överklagandeinstans

Advokatsamfundet instämmer i bedömningen att det är lämpligt att beslut avseende strategiska nettonollprojekt ska överklagas till regeringen.

Advokatsamfundets utgångspunkt är att det av rättssäkerhetsskäl bör finnas mer än en överklagandeinstans för myndighetsbeslut och att domstolarna är de lämpligaste prövningsinstanserna. Det finns emellertid i detta fall skäl till avsteg från detta. Urvalskriterierna i artikel 13 i EU-förordningen är i hög grad politiskt betingade och besluten avser erkännanden av projekt som ofta syftar till att upprätthålla grundläggande samhällsfunktioner, men samtidigt riskerar att stå i konflikt med de intressen som miljöbalken syftar till att värna. Regeringsprövningsutredningen konstaterade i betänkandet Rätt frågor på regeringens bord – En ändamålsenlig regeringsprövning på miljöområdet, att det är dylika överväganden som regeringen bör pröva.² Därför bedömer Advokatsamfundet att det är ändamålmässigt att överklagande av beslut om erkännande och upphävande sker till regeringen.

Sekretessbestämmelsens omfattning

Enligt promemorians förslag ska den nya sekretessbestämmelsen i 31 kap. 23 a § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) inte omfatta erkännande av sådana projekt som avses i artikel 13.4 och 13.5 i EU-förordningen. Advokatsamfundet håller i och för sig med om att några känsliga uppgifter som huvudregel inte bör förekomma i dessa förfaranden. Det går emellertid inte att utesluta att så sker, vilket även påpekades av representanter för Tillväxtverket på remissmötet som departementet anordnade den 21 februari 2025. Om erkännanden av projekt som avses i artikel 13.4 och 13.5 i EU-förordningen undantas från sekretessbestämmelsen finns det ingen möjlighet att

¹ Jfr. vad som anges på s. 34 i promemorian. ”Mot denna bakgrund bör det för en projektägare som på rimliga grunder kan hävda att projektet uppfyller kriterierna för ett erkännande anses vara fråga om en sådan civil rättighet som avses i artikel 6 i Europakonventionen.”

² Se SOU 2024:11 s. 18.

belägga uppgifter med sekretess, även om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs. Advokatsamfundet anser därför att även dessa ärenden bör omfattas av den nya sekretessbestämmelsen.

Sekretessbestämmelsen föreslås träda ikraft först den 1 januari 2026. Handlingar som lämnas in innan dess omfattas således inte av den nya sekretessregleringen.

Advokatsamfundet anser, med hänsyn till skyddet för enskilda, att det är angeläget att sekretessbestämmelsen träder i kraft så snart som möjligt och att lagstiftningsarbetet bör kunna gå snabbare än så.

Upplysning av beslut om upphävanden

Advokatsamfundet delar promemorians slutsats att det bör finnas en skyldighet att upplysa prövningsmyndigheten/prövningsmyndigheterna om beslut avseende upphävanden av erkännande som strategiskt nettonollprojekt. Enligt nuvarande förslag ska endast SGU ha en sådan skyldighet då SGU med större sannolikhet har kännedom om vilken myndighet som handlägger andra ansökningar/prövningar av det berörda projektet. För de strategiska projekt där Tillväxtverket har beslutat om upphävande ska enligt förslaget i stället sökanden ha denna skyldighet.

Advokatsamfundet vill i detta sammanhang framhålla att kontaktpunkterna enligt artikel 6 i EU-förordningen även för strategiska nettonollprojekt ska ha en samordnande roll under tillståndsprocessen. Även om effektivitetsskäl förvisso kan tala för att upplysningen bör ske direkt till prövningsmyndigheten, bör det ur harmoniseringssynpunkt vara ändamålsenligt att såväl Tillväxtverket som SGU åläggs att upplysa kontaktpunkten om samtliga beslut om upphävande och att kontaktpunkten får ansvar för att kontakta relevanta prövningsmyndigheter. Någon upplysningsskyldighet behöver då inte åläggas sökanden.

I övrigt kan noteras att ingen sanktion är knuten till 8 och 10 §§, vilket kan försvaga bestämmelsernas handlingsdirigerande effekt.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Mia Edwall Insulander